

University of Groningen

Mania and Meaning

Ouwehand, Eva

DOI:
[10.33612/diss.111593035](https://doi.org/10.33612/diss.111593035)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2020

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Ouwehand, E. (2020). *Mania and Meaning: a Mixed Methods Study into Religious Experiences in People with Bipolar Disorder: Occurrence and Significance*. Rijksuniversiteit Groningen.
<https://doi.org/10.33612/diss.111593035>

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen

behorende bij het proefschrift

Mania and meaning.

*A mixed methods study into religious experiences in people with bipolar disorder:
Occurrence and significance*

Eva Ouwehand

- 1) De bipolaire stoornis kan leiden tot verhoogde religiositeit, waarbij vooral religieuze ervaringen die samenhangen met de manie een belangrijke rol spelen.
- 2) De stelling dat het altijd mogelijk is om een strikt onderscheid te maken tussen pathologische verschijnselen zoals religieuze hallucinaties en wanen en andere religieuze ervaringen moet op wetenschappelijke gronden verworpen worden.
- 3) Zinnvolle communicatie over religieuze ervaringen die samenhangen met de bipolaire stoornis vereist zowel psychiatrische als religieuze expertise. De Scylla van het niet onderkennen van pathologie in deze ervaringen door religieuze en spirituele gemeenschappen én de Charybdis van het reduceren van religieuze ervaringen tot uitsluitend pathologie in de psychiatrie moeten beide vermeden worden.
- 4) Mensen met een bipolaire stoornis blijken tegengestelde verklaringsmodellen te vervlechten in de reflectie op hun religieuze ervaringen. Dit ‘natuurlijke’ afwegingsproces als mensen stabiel zijn kan in psycho-educatie, psychotherapie en geestelijke begeleiding veel meer benut worden bij het helpen vinden van een evenwichtige omgang met deze ervaringen.
- 5) De nadruk op het terugdringen van symptomen van de bipolaire stoornis in de standaard psychiatrische behandeling zonder op de beleving van patiënten in te gaan, kan op gespannen voet staan met de behoefte van patiënten om ziekte-ervaringen te integreren in hun levensverhaal.
- 6) Reductie van het begrip ‘bezetenheid’ van de man die zich ‘Legioen’ noemt in Lukas 8 tot een psychiatrische stoornis doet geen recht aan de theologische reikwijdte van het verhaal.
- 7) De term ‘algemene geestelijke verzorging’ is een typisch Nederlandse term die neutraliteit ten aanzien van levensbeschouwingen probeert te verbinden met de geestelijke dimensie van het menselijk bestaan. Deze dimensie is echter per definitie niet neutraal.
- 8) Het tekort aan psychiaters is omgekeerd evenredig aan het aantal maatschappelijke problemen dat de psychiatrie geacht wordt op te lossen.
- 9) Dirk de Wachter is eigenlijk een geestelijk verzorger, vermomd als psychiater.